

nyaikat ismertették a kiadók, illetve a szerzők. Örömmel hallgattuk Nagy Zoltán szavait a társ-szerkesztésében megjelent *Magyar fürdőalmanach* című könyvről, amelyet az előadás után dedikált a Könyvtáros Klub standján.

A szombat délután az Országos Pedagógia Könyvtár és Múzeum (OPKM) rendezvénye lett. Balogh Mihály főigazgató az OPKM megújulási stratégiájáról beszélt. A gazdag prezentációval kísért, a *Magyar Pedagógusok Háza* című előadás az 1958-ban alapított és 1968-ban múzeumi szereppel is bővült Országos Pedagógiai Könyvtár múltját, jelenét és jövőjét mutatta be a feladatok és a lehetőségek részletezésével.

Ezt követően Dömsödi Andreának, az OPKM fiatal munkatársának *Könyvtárpedagógia* című könyvéről beszélgetett a szerzővel Emmer Gáborné és Varga Zsuzsa. A jól felkészült beszélgetőtársaknak köszönhetően az érdekes beszélgetésből kiderült, hogy a témát magas színvonalon összefoglaló mű nem csupán az iskolai könyvtárosoknak nyújt segítséget, de a főiskolai, egyetemi könyvtárak, a megyei és szakkönyvtárak munkatársai számára is megvilágítja a könyvtárpedagógia lényegét, a könyvtár és a pedagógia, illetve a könyvtáros és a pedagógia kapcsolatát, fontosságát.

Április 25-én, vasárnap a szokásos CD-ROM-showra várta az érdeklődőket Árkos Iván. A BME OMIKK *A magyar tudomány és technika nagyjai sorozatának* negyedik lemeze Bay Zoltán életét és munkásságát mutatta be. Láthattuk ezen kívül a következő CD-eket: *Amiről a térképek mesélnek* (ELTE), *A Budai Vár – helytörténeti és építészeti emlékek* (Enciklopédia Humana Egyesület), *Történetek a magyar (és a külföldi) számítástechnika (h)őskorából* (Masszi Kiadó), *A technika kincsestára – Álom és valóság Verne műveiben* (Enciklopédia Humana Egyesület). Ezeket a CD-ROM-okat a fesztivál egész ideje alatt megtekinthették az érdeklődők a Könyvtáros Klub standján. Ebben az évben először ugyanis kaptunk standot, remélhetőleg ebből hagyomány válik. A 319. számú standon, közvetlenül a Könyvtáros Klub mellett, lehetőség volt könyvtári kiadványok dedikálására, kiállítására és árusítására, valamint szakmai beszélgetésekre.

Summázként megállapíthatjuk, hogy a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon ez évben is sikerrel mutatta meg magát a könyvtáros társadalom. Ezúton szeretnék köszönetet mondani

azoknak a kollégáknak, akik a standon ügyeletet vállaltak, vagy a fesztivál programjának lebonyolításában egyéb segítséget nyújtottak.

Nagy Anikó

Előadássorozat az elektronikus és a nyomtatott kiadványokról

A Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál könyvtáros klubjának programja keretében április 24-én délelőtt előadássorozat zajlott az elektronikus és a nyomtatott kiadványokról.

Bucsi Szabó Zsolt, az Akadémiai Kiadó vezérigazgatója és Papp Zoltán informatikai igazgató ismertette az elektronikus kiadás terén elért eredményeiket. A kiadó kínálatában angol, német és francia nyelvű, különböző terjedelmű általános és műszaki szótárak találhatók CD-ROM változatban, de ezek rendszerben is használhatók.

A Hewlett-Packard Magyarország Kft. munkatársa, Szelthafner Zoltán bemutatta az e-könyvet, melynek egyik változata egy tenyérben elfér, de a nagyobb, A/4-es méretű változatot is kézbe vehették a közönség tagjai. Az olvasói hagyományoknak, szokásoknak eleget tettek tehát a fejlesztők, olvashatunk utazás közben a vonaton, a villamoson, kezünkben könyv méretű elektronikus eszközt tartva, mely egy egész könyvtárat tartalmaz memóriájában. Sokszor olvashattunk már az e-könyvről, most közelről is megismerhettük. Az ára egyenlőre nem a hétköznapi ember pénztárcájához szabott, ám az a másfél millió forint körüli összeg lesz még sokkal kevesebb is.

A HP az internetes honlapján, a <http://www.hpebook.hu/> webcímen piaci megfontolásból számos letölthető digitalizált szépirodalmi művet és képregényt kínál. A klasszikus művek oldalán megtaláljuk az Egri csillagoktól a Lear királyig a magyar és a világirodalom számos remekét, a szórakoztató műveknél Nemo kapitányt és Gullivert, Garfield kalandjait képregény formában, mai magyar szerzők műveit, és a rendszeres novellaíró-pályázat eredményeként fiatal, kezdő írók műveit is.

A HP a jogok megvásárlása után többnyire digitalizált változatot kap a szerzőktől, vagy maga végzi a digitalizálást. Önálló oldallal rendelkezik például Vámos Miklós író is.

Perjési Zoltán ugyancsak a Hewlett-Packard újdonságairól számolt be, előadásából a nyomtatástechnika jövőjét ismerhettük meg.

Két hagyományos, nyomdai úton előállított könyv bemutatóját is meghallgathattuk.

Sáfrán Edina megismertette a hallgatóságot *Annabelle Félicité de Valois* kortárs francia író-nővel, akinek nagy terjedelmű családregejét a Pro Educatio Kiadó jelentette meg a Könyvfesztivál alkalmából, *Tisztességtelenül* címmel.

Nagy Zoltán kollégánk, *A magyar fürdőkulturáról a Kárpát-medencében* című könyv társszerkesztője bemutatott egy rendkívül gazdagon illusztrált, számos mutatóval ellátott könyvet, melynek az előadást követő dedikálás során máris sikere volt. Az előadást kísérő vetítéskor megismerhettük a könyv gazdag fotóanyagát a patinás hazai fürdőhelyekről. A szombathelyi nyomdában készült a színvonalas kivitelezés.

A Frankfurt '99 műhely tagjai bemutatták a kutatómunkájuk eredményeként született, eddig három kötetből álló sorozatot, mely a magyar irodalom nemzetközi fogadtatásával foglalkozik. A Frankfurti Könyvvásár a könyvszakma legnagyobb nemzetközi eseménye. *Peter Weidhasnak*, a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál tanácsadójának, a Frankfurti Könyvvásár egykori igazgatójának az ötlete alapján 1976 óta évente egy-egy központi témának, majd egy-egy országnak szentelik a legnagyobb figyelmet Frankfurtban. 1999-ben Magyarország kapott bemutatkozási lehetőséget díszvendégként. Abban az évben kapott Nobel-díjat a mostani budapesti díszvendég, *Günter Grass*, és az az év volt az elektronikus könyvkereskedelem világméretű elterjedésének időpontja. Mégis jutott elég figyelem a magyar kultúra bemutatkozásának is.

A most bemutatott sorozat első kötete *Magyarország részvétele a könyvvásáron a német sajtó tükrében* címmel kétszáz tételes sajtóbibliográfiával segít a bővebb tájékozódásban, ezen kívül közli *Göncz Árpád* volt államelnöknek és *Esterházy Péternek* a megnyitón elhangzott beszédét is. A sorozat következő, 2003-ban megjelent kötetének címe *Magyar irodalmi jelenlét idegen kontextusban*, s a magyar irodalom fogadtatását elemzi, elsősorban az európai országokban. Az idei könyvfesztiválra jelent meg a harmadik kötet a *Miért olvassák a németek a magyarokat?* beszédes címmel. A magyar irodalom iránt érdeklődő német olvasóközönség ízlé-

sét, a pozitív fogadtatás okait kutatják a szerzők és *Bombitz Attila* szerkesztő, akivel *Pató Attila* és *Sándor Iván* regényíró beszélgetett a szombat délelőtti program alkalmával. Mindhárom kötet a Grimm Kiadónál jelent meg.

T.J.

Könyvtárfejlesztés – beruházások a Magyar Periodika Kör programja

A XI. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál Könyvtáros Klubjának előadótermében április 23-án, pénteken délelőtt került sor a Magyar Periodika Kör programjára *Könyvtárfejlesztés – beruházások* címmel.

Dr. Téglási Ágnes vezető főtanácsos az Oktatási Minisztérium ez irányú törekvéseiről adott tájékoztatást. A cél az integrált egyetemeken az egységes könyvtári rendszer kialakítása. Ez jelenleg virtuálisan, illetve a szolgáltatások szintjén valósul meg.

A tizennyolc magyar állami egyetem fenntartásában működő kilencszázhat könyvtárt röviden a következők jellemzik:

- történelmi épületekben elhelyezett könyvtárak;
- szétaprózottság (tanszéki, intézeti könyvtárak);
- folyamatos fejlesztés (japán segély, világbanki program, OM beruházások, PPP program, EU pályázati lehetőségek);
- funkcióváltás: a dokumentumközpontú könyvtár helyett szolgáltatás-központúság;
- nagyobb hallgatói közösségi terekre van igény;
- a hallgatók több időt töltenek a könyvtárban;
- szabadpolcos hozzáférés növelése, ahol erre nincs mód, legalább a raktárak egy részének megnyitása;
- a falakon kívülre kell vinni a szolgáltatásokat.

Felmerül a kérdés, hogy ha a hallgatók elérik számítógépen az információt, bemennek-e a könyvtárba. Nyugat-európai felmérések szerint a hallgatók szívesen járnak továbbra is könyvtárba, ahol megfelelő elektronikus munkahelyek állnak rendelkezésükre, és jobban szeretnek közösségben tanulni.

2003-ban megvalósult beruházások: